

9.11.2023

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta VN/3920/2023**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 59 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee seurata sen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön, mukaan lukien sen yksityisen palveluntuottajan palveluksessa olevan henkilöstön, jolta hyvinvointialue hankkii palveluja, ammatillista kehittymistä ja huolehtia siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi oman alansa täydennyskoulutukseen. Henkilöstön täydennyskoulutuksessa on otettava huomioon henkilöstöön kuuluvien peruskoulutuksen pituus, työn vaativuus ja tehtävien sisältö. Järjestämislain 59 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarvittaessa tarkemmat säännökset täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, määrästä, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista.

Järjestämislain nojalla annettavalla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella pyritään varmistamaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan ja osaaamistaan ammatillisen koulutuksen, tehtävien, työn vaativuuden ja toimenkuvan edellyttämällä tavalla. Sote-henkilöstön täydennyskoulutuksella osaltaan turvataan asiakas- ja potilasturvalliset ja vaikuttavat, väestön terveyttä ja hyvinvointia edistävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä tuetaan henkilöstön tehtävärakenteiden ja työnjaon kehittämistä. Ehdotettu asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asetusluonnoksesta. Alla ovat Lausuntopalvelussa antamamme vastaukset.

1. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen laadun edellytyksistä (1 §)

Henkilöstön täydennyskoulutuksen tulee perustua suunnitelmaan ja sen sisällön on tuettava henkilöstölle asetettuja täydennyskoulutuksen tavoitteita. Täydennyskoulutuksella on lisättävä sote-alan henkilöstön ammatillista ja alakohtaista osaamista.

Täydennyskoulutuksen lopullinen tavoite on tuottaa väestölle terveyshyötyä. Täydennyskoulutuksen suunnitelman sisällön on tuettava tätä tavoitetta. Koulutus ei ole päämäärä vaan keino, jonka avulla voidaan parantaa väestön terveyttä ja hyvinvointia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 59 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee seurata sen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön, mukaan lukien sille palveluita tuottavan

9.11.2023

yksityisen sektorin palveluksessa olevan henkilöstön ammatillista kehittymistä ja huolehtia siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi oman alansa täydennyskoulutukseen. Siten asetus koskee sekä hyvinvointialueiden henkilökuntaa että ostopalveluita tuottavien toimijoiden henkilökuntaa.

Hyvinvointialueiden asettamien täydennyskoulutusvaatimusten täytyy olla samanlaiset niiden omalle henkilöstölle ja ostopalveluita tuottaville työntekijöille. Eri hyvinvointialueiden asettamien koulutusvaatimusten pitää olla yhteismitallisia. Eri ammattiryhmille asetettujen koulutusvaatimusten on oltava tarkoituksenmukaisessa suhteessa työntekijöiden pohjakoulutukseen.

2. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen määrästä (2 §)

Täydennyskoulutuksen määrä vuosittain eri terveydenhuollon henkilöstöön kuuluvilla on oltava integroituna täydennyskoulutussuunnitelmaan. Täydennyskoulutuksen tarve vaihtelee koulutustason ja kehitystarpeiden mukaan.

LPY:n mielestä on hyvä, että perusteluissa on nostettu esille mahdollisuus toteuttaa täydennyskoulutusta eri oppimismenetelmin ja eri oppimisympäristöissä, kuten lähi-, verkko- tai hybridiopetuksena.

3. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen arvioinnista ja seurannasta (3 §)

Hyvinvointialueen on järjestelmällisesti seurattava henkilöstön riittävää osallistumista ammattitaitoa sekä osaamista ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Hyvinvointialueen on seurattava täydennyskoulutuksen suunnitelman toteutumista systemaattisesti.

Asetus ei ohjaa hyvinvointialueita seuraamaan koulutuksen määrää ja vaikuttavuutta, vaan pelkkää osallistumista koulutukseen. Osallistuminen koulutukseen ei itsessään lisää osaamista. Seuranassa on otettava huomioon koulutuksen vaikutukset ammattitaidon kasvamiseen sekä väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

4. Lausunnonantajan näkemykset asetuksen voimaantulosta (4 §)

LPY:n mielestä asetuksen ehdotettu voimaantulo 1.1.2024 on liian aikainen. Hyvinvointialueilla ei ole riittävää osaamista ja resursseja asetuksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen näin kireällä aikataululla. Asetuksen voimaantulo on mahdollista aikaisintaan 1.1.2025.

5. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Täydennyskoulutussuunnitelman tekeminen, toteutus, seuranta ja arviointi vaatii osaamista ja resursseja. Niiden osalta ei ole tehty riittäviä arviointeja.

6. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Asetuksessa täytyy ottaa paremmin huomioon täydennyskoulutuksen suunnitelmallisuus, johon henkilöstön koulutus perustuu. Täydennyskoulutussuunnitelman tekijöillä, toteuttajilla ja arvioijilla on oltava riittävä osaaminen, tähän ei ehdotuksessa ole otettu kantaa.

9.11.2023

Täydennyskoulutusvaatimusten selvittämisen ja tiedonkeruun palveluntuottajilta vaatima työmäärä sekä tietojärjestelmiin tarvittavien muutosten kustannukset täytyy voida ottaa huomioon voimassaolevissa ostopalvelusopimuksissa.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja